

Sarajevo, 23.8.2019.godine

Klub zastupnika u Predstavničkom domu
Parlamenta Federacije BiH
Zastupnica Lana Prlić

ZA:
BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI DOM
n/r Predsjedavajućeg PD Parlamenta FBiH

Parlament Federacije Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Datum: 23-08-2019			
Broj	Prilog	Vrijednost	
01-	02-	1584/19	

U skladu sa članom **172. Poslovnika** o radu Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, u skraćenoj parlamentarnoj proceduri podnosim:

Prijedlog

Zakona o studentskom radu u Federaciji Bosne i Hercegovine

Molim vas da tekst Prijedloga zakona uputite Vladi Federacije BiH radi dostavljanja mišljenja u poslovničkom roku od 30 dana.

U prilogu Vam dostavljam tekst Prijedlog zakona.

S poštovanjem,

Lana Prlić, zastupnica

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ZASTUPNIČKI DOM
KLUB ZASTUPNIKA SDP BIH
ZASTUPNICA LANA PRLIĆ

(PRIJEDLOG)

ZAKON
O STUDENTSKOM RADU U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Sarajevo, septembar 2019.godine

ZAKON
O STUDENTSKOM RADU U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE.

Član 1.
(Opće odredbe)

Ovim zakonom se uređuju prava i obaveze izvođača i naručitelja posla tijekom obavljanja studentskog rada, te ostala pitanja za obavljanje studentskih poslova.

Član 2.
(Pojedini pojmovi)

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

- a) student je osoba koja pohađa dodiplomski studij u skladu sa kantonalnim zakonima o visokom obrazovanju i građanin je Bosne i Hercegovine, a koji nema zasnovan radni odnos i/ili ne obavlja samostalnu djelatnost obrta, slobodnog zanimanja i/ili poljoprivrede i šumarstva. U smislu ovoga Zakona i propisa kojima je uređeno oporezivanje dohotka, izjednačeni su u pravima i obvezama redoviti studenti i izvanredni studenti koji nemaju zasnovan radni odnos i/ili ne obavljaju samostalnu djelatnost obrta, slobodnog zanimanja i/ili poljoprivrede i šumarstva
- b) naručitelj posla je fizička osoba koja je registrirana za obavljanje djelatnosti ili pravna osoba koja je s izvođačem sklopila ugovor o obavljanju studentskoga posla i za koju izvođač obavlja taj posao
- c) izvođač je student koji je s naručiteljem posla sklopila ugovor o obavljanju studentskoga posla i koja za naručitelja posla obavlja taj posao

Član 3.
(Rodna ravnopravnost)

Izrazi koji se koriste u ovom zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Član 4.
(Vrste poslova)

(1) Student može obavljati poslove u struci za koju se školuje, što se mora naglasiti u Ugovoru o studentskom radu koji se sklapa između studenta i naručitelja posla. Ova vrsta studentskog rada se ujedno smatra studentskom praksom.

(2) Student može obavljati i druge poslove koji nisu direktno vezani za struku za koju se školuju, što se mora naglasiti u Ugovoru o studentskom radu koji se sklapa između

studenta i naručitelja posla. Ova vrsta studentskog rada se ne smatra studentskom praksom, niti kao radno iskustvo u struci za koju se student školuje.

(3) Naručitelj posla iz stava 1. ovog člana dužan je studentu izdati potvrdu od obavljenom studentskom radu odnosno praksi.

Član 5. (Porezni tretman ugovora o studentskom radu)

(1) Prihodi koje fizičko lice ostvari po osnovu ugovora o studentskom radu će se jednako tretirati kao prihodi od ugovora o djelu, koji potpadaju pod dohodak od tzv. drugih samostalnih djelatnosti, u skladu sa Zakona o porezu na dohodak.

(2) Vlada FBiH i Porezna uprava FBiH će donijeti sve potrebne podzakonske akte za prijavu i oporezivanje ugovora o studentskom radu.

Član 6. (Ugovor o studentskom radu)

(1) Ugovor se sklapa u pisanoj formi prije početka obavljanja studentskog rada između studenta i naručitelja posla.

(2) Ugovorom se student obavezuje obavljati određeni posao, i naručitelj posla se obavezuje platiti naknadu za obavljeni studentski rad, te poreze i doprinose prema zakonskim propisima.

(3) Ugovor o studentskom radu može trajati neprekidno najviše 12 mjeseci, nakon čijeg isteka student može sklopiti novi ugovor u skladu sa ovim zakonom.

(3) Ugovor o studentskom radu mora sadržavati:

a) Ime i prezime, prebivalište odnosno boravište i JMBG studenta

b) Broj studenstke iskaznice, kada je primjenjivo

c) Naziv univerziteta koji student pohađa

d) Podatke o vrsti posla u skladu sa članom 4. ovog Zakona

e) Puni naziv, sjedište i ID broj naručitelja posla.

f) Podatke o trajanje ugovora o studentskom radu.

g) Podatke o o družini i rasporedu radnog vremena

h) Podatke o porezima i doprinosima prema zakonskim propisima

i) Podatke o iznosu naknade za obavljanje posla

j) Podatke o danu početka studentskog rada i mjestu rada

- k) Radno mjesto na koje se student zapošljava i kratki opis poslova
- l) Druge podatke vezane za obavljanje studentskog rada.

Član 7.
(Uslovi za obavljanje studentskog rada)

- (1) Student može sklopiti ugovor o studentskom radu, za vrijeme studiranja od dana upisa na visokoškolsku ustanovu.
- (2) Student ima pravo na sklapanje ugovora o studentskom radu do 30. godine života.
- (3) Student gubi pravo na sklapanje ugovora o studentskom radu ako je dva puta promijenio studijski program i treći put upisuje prvu godinu iste razine.
- (4) Status studenta dokazuje se potvrdom od strane visokoškolske ustanove koju student pohađa. Potvrda mora sadržavati sve potrebne informacije u skladu sa ovim zakonom. Obrazac potvrde će propisati Porezna uprava Federacije BiH.

Član 8.
(Radno vrijeme)

- (1) Puno radno vrijeme studenta koji ima zaključen ugovor o studentskom radu traje najviše 20 sati sedmično.
- (2) Puno radno vrijeme se može rasporediti do šest radnih dana u tjednu.

Član 9.
(Minimalna cijena studentskog rada)

- (1) Naknada za obavljanje studentskog posla ne može biti niža od 2,30 KM po satu.
- (2) Izuzetno od stava 1. ovog člana naručilac posla kod kojeg student obavlja studentsku praksu u skladu sa ovim zakonom, može istu obavljati bez naknade ili sa naknadom manjom od propisane ovim članom.

Član 10.
(Obaveza vođenja evidencija)

- (1) Naručitelj posla je dužan svakodnevno voditi evidenciju o studentima angažovanim na osnovu ovog zakona.

(2) Evidencija iz stava 1. ovog člana mora sadržavati podatke o početku i završetku radnog vremena, smjenama i druge podatke o prisustvu studenta na radu.

(3) Naručitelj posla je dužan ovlaštenom licu predočiti evidencije iz ovog člana.

Član 11. (Odmori i odsustva)

(1) Studenti koji imaju sklopljen ugovor o studentskom radu duži od 6 mjeseci imaju pravo na godišnji odmor u trajanju od 10 radnih dana u skladu sa potrebama naručitelja posla.

(2) Student koji radi duže od 6 sati dnevno ima pravo na odmor u toku radnog dana u trajanju od najmanje 30 minuta.

(3) Student ima pravo na sedmični odmor u trajanju od najmanje 24 sata neprekidno.

Član 12. (Zaštita na radu)

Naručitelj posla dužan je osigurati studentu uvjete za obavljanje studentskih poslova na siguran način i na način ne ugrožava zdravlje studenta, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita na radu i drugim propisima.

Član 13. (Obavljanje studentskih poslova u javnom sektoru)

Javne institucije, javne ustanove i preduzeća u većinskom vlasništvu svih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini mogu sklapati ugovore o studentskom radu u skladu sa ovim zakonom.

Član 14. (Nadzor nad provođenjem zakona)

(1) Inspekcijski nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenim na temelju njega, a koji se odnose na rad i studenta za naručitelje posla provode inspektori i drugi vlasteni službenici nadležni za nadzor propisa iz oblasti rada, poreza i doprinosa, u skladu sa posebnim propisima.

(2) Postupak inspekcijskog nadzora iz stava 1. ovog člana može se pokrenuti i po obavijesti studneta, naručitelja posla i po službenoj dužnosti.

Član 15.
(Prekršajne odredbe)

(1) Novčanom kaznom u iznosu do 30.000,00 KM kazniti će za prekršaj naručitelj posla koji je pravna osoba te novčanom kaznom do 15.000,00KM naručitelj posla koji je fizička osoba, a koja ne izvrši isplatu naknade i dopirnosu u skladu sa ovim zakonom.

(2) Novčanom kaznom u iznosu do 30.000,00 KM kazniti će za prekršaj naručitelj posla koji je pravna osoba te novčanom kaznom do 15.000,00KM naručitelj posla koji je fizička osoba, a koji na ugovoru prikazuje neistinite podatke o količini sati posla, količini posla, ili neistinito prikazuje podatke o broju sati izvršenog rada studenta.

(3) Novčanom kaznom u iznosu do 30.000,00 KM kazniti će za prekršaj naručitelj posla koji je pravna osoba te novčanom kaznom do 15.000,00KM naručitelj posla koji je fizička osoba, a koji studnetu ne omogući korištenje plaćenog odmora pod uslovima propisanim ovim zakonom.

(4) Izvođaču koji zloupotrijebi ugovor tako da omogući obavljanje posla osobama koje nisu potpisnici ugovora može se izreći zaštitna mjera zabrana sklapanja ugovora o studentskom radu do 5 godina kao i novčana kazna u iznosu vrijednosti obavljenog posla definirane ugovorom, a koja ne može biti viša od 15.000,00KM.

Član 16.
(Završne i prelazne odredbe)

Nadležne ustanove i institucije dužne su najkasnije u roku do 60 dana donijeti podzakonske akte.

Član 17.
(Stupanje na snagu)

Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine.

OBRAZLOŽENJE ZAKON O STUDENTSKOM RADU U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u dijelu Poglavlju IV A. 5. 20. (1) d) kojim je propisano da je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine nadležan za donošenje zakona o vršenju funkcija federalne vlasti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Nakon velike akcije Tužilaštva Kantona Sarajevo pod nazivom „Zadruga“, izašle su na vidjelo mnoge nepravilnosti i nedostaci kada je u pitanju studentski rad u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Nakon utvđenih nepravilnosti, i nedostataka u ovoj oblasti, smatram da je potrebno donijeti zakon kojim će se urediti ova oblast, omogućiti studentima da obavljaju poslove, pomoći poslodavcima, te izbaciti nepotrebne studentske servise kao zaostao mehanizam.

Također, postojeći zakonski propisi ne omogućavaju pravo na studentsku praksu.

Čak štoviše, ova vrsta Zakona ne postoji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Postojeća praksa omogućava studentima rad samo putem studentskih servisa koje prate brojne afere i neregularnosti. Te studentske prakse nisu prepoznate postojećim zakonima što znači da studenti svoje studentske prakse rade nezakonito.

Zakon o studentskom radu definira i studentski rad i studentsku praksu. Redovni i vandredni studenti danas nemaju iste uvjete rada, što bi se promijenilo ovim zakonom, te omogućilo studentima da obavljaju kako praksu, tako i studentski rad.

Ovim zakonom se daje prilika redovnim studentima da obavljaju poslove koji bi im omogućili naknade, kao i prakse koje su potrebne za usavršavanje u odabranim oblastima kako bi bili što spremniji za tržište rada nakon završetka svog visokoškolskog obrazovanja.

Ovim zakonom bi se maksimalno pojednostavio odnos između naručilaca posla, i studenata, te bi iz procesa bili isključeni studentski servisi, dok bi pravna lica koja su registrovana za posredovanje i dalje mogla pomagati naručiocima posla pri pronalasku studenata koji žele raditi.

III. OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

Članom 1.

Određuju se opće odredbe ovog zakona, koji definira uređenje prava i obaveze izvođača i naručitelja posla tokom obavljanja studentskog rada, te ostala pitanja za obavljanje studentskih poslova.

Članom 2.

Određuju se pojedini pojmovi, te se definiraju subjekti na koje se odnosi ovaj zakon, a to su student, naručitelj posla, te izvođač. Student je osoba koja pohađa dodiplomski studij, a koji nema zasnovan radni odnos, te u ovom zakonu vandredni i redovni studenti su izjednačeni. Ovaj zakon se jednako primjenjuje na redovne i vandredne studente koji nemaju zasnovan radni odnos. Naručitelj posla je fizička osoba koja je registrirana za obavljanje djelatnosti ili pravna osoba koja je s izvođačem sklopila ugovor o obavljanju studentskoga posla i za koju izvođač obavlja taj posao. Izvođač je student koji je s naručiteljem posla sklopila ugovor o obavljanju studentskoga rada.

Članom 3.

Definira se rodna ravnopravnost, što podrazumijeva da izrazi korišteni u ovom zakonu koji imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članom 4.

Definiraju se vrste poslova koje student može obavljati kod naručitelja posla. Ovaj član definira dvije vrste posla, a to su studentski rad i studentska praksa. Studentska praksa se odnosi na rad u struci za koju se školuje student, te po završetku prakse naručitelj posla je dužan izdati potvrdu o završenoj praksi. Te studentski rad koji nije vezan za struku studenta. I studentski rad i studentska praksa moraju biti definirani ugovorom između naručitelja i izvođača.

Članom 5.

Definira se porezni tretman ugovora o studentskom radu gdje stoji da prihodi ostvareni putem ugovora o studentskom radu će se tretirati kao ugovori o djelu. Ovim članom se zadužuje Vlada FBiH i Porezna uprava FBiH da donesu podzakonske akte za prijavu i oporezivanje ugovora o studentskom radu.

Članom 6.

Definira se koje podatke ugovor o studentskom radu mora sadržavati.

Članom 7.

Definira uvjete za obavljanje studentskog rada, koji se odnose na studenta, odnosno potencijalnog izvođača.

Članom 8.

Definira se radno vrijeme studenta koji ima zaključen ugovor o studentskom radu.

Članom 9.

Definira se minimalna cijena studentskog rada koja je jednaka najnižom satnici od 2,30KM po satu. Ova satnica se odnosi na obavljanje studentskog rada, dok izvođač studentske prakse može obavljati praksu bez naknade ili sa naknadom manjom od 2,30KM po satu.

Članom 10.

Definira se obaveza vođenja evidencije, što se odnosi na naručitelja posla koji je dužan voditi evidenciju o broju radnih sati izvršioca.

Članom 11.

Definiraju se odmori i odsustva, gdje je točno naglašeno kada student ima pravo na godišnji odmor. Te definirano pravo na odmor u tijeku radnog dana, odnosno na sedmični odmor u trajanju od najmanje 24 sata neprekidno.

Članom 12.

Ovaj član naglašava da je naručitelj posla dužan osigurati studentu uvjete za obavljanje posla u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita na radu.

Članom 13.

Član zakona koji daje mogućnost obavljanja studentskog rada u javnom sektoru, što podrazumijeva sve javne institucije, ustanove i preduzeća u većinskom vlasništvu svih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini.

Članom 14.

Definira se nadzor nad provođenjem zakona, te način na koji se postupak inspeksijskog nadzora može pokrenuti.

Članom 15.

Definiraju se prekršajne odredbe za neisplačivanje naknada, neistine podatke iz zaključenih ugovora, neistinom evidencijom, nemogućnost korištenja odmora zagarantovanim ovim zakonom, kao i zloupotreba ugovora. Prekršajne odredbe podrazumijevaju mjere zabrane sklapanja ugovora o studentskom radu, kao i novčane kazne.

Članom 16.

Definiraju se završne i prelazne odredbe, po kojima su nadležne ustanove i institucije dužne najkasnije u roku do 60 dana donijeti podzakonske akte.

Članom 17.

Definira se stupanje na snagu ovog zakona, a to je osmog dana od dana objavljivanja u Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog Zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine.